

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

בימים אלו מתעוררים אורות הבריאה

בראת העולם, אורות נקיים וזכים ונוצצים לגמרי. שכן העולם בימי בריאתו (קודם חטאו של אדם הראשון) היה עדיין זך ונקי ללא כל חטא וללא כל שמץ של קליפות למיניהם. ואז, בימים אלו האורות של הבריאה השתלשלו מהעשרה ספירות הקדושות לתוך העשר מאמרות שבהן נברא העולם.

אם כן, מכיוון שימים אלו היו ימים נקיים וזכים ללא כל שמץ של חטא, משום הכי דווקא ימים אלו נקראים ימי התשובה קודם יום הדין, שכן, בימים אלו מתעוררים אורות הבריאה ללא חטאים, ולכן בימים אלו ישנה הרגשה טובה של עשיית תשובה על ידי קבלות טובות ועל ידי אמירת סליחות ותחנונים לפני ה'. שהרי ימים אלו אינם ללא חטא מאז בריאת העולם, ולכן בימים אלו נקל לכל אדם לחזור בתשובה על חטאיו ולהיות זך ונקי לפני הקב"ה, כמו שהיה אז בששת ימים הבריאה, כאשר האוויר כולו היה זך ונקי ללא כל זוהמא וללא לכלוך כלשהוא בעולם.

ולא זו אף זו, בשל הזמן המיוחד הזה בימים אלו, משום הכי גם הצדיקים האמיתיים מרגישים אורות מיוחדים וקדושה מיוחדת אשר מתעוררת בקרבם בימים אלו של ימי הסליחות קודם ראש השנה וגם בימי תשרי, גם זאת מכח האורות הקדושים והניצוצות הקדושים שנצצו אז בימים הללו קודם ראש השנה, בעת בריאת העולם.

ואולם, למרות שיש התעוררות גדולה כזאת בימים אלו, צריך כל אדם לידע היטב, שלא בניקל ניתן להרגיש ולחוש את ההרגשה העילאית הזאת של אורות וניצוצין ושל חזרה בתשובה בימים אלו. שכן צריך האדם לקיים בעצמו פתחו לי פתח כחודו של מחסו, ואז יתקיים בו ואני אפתח לכם כפתח שעגלות וקרונות נכנסין בו (שיר השירים רבה פר' ה, ב). כלומר, כפי הרצון והתשוקה של האדם להרגיש את האורות הללו, כך הוא באמת ירגיש את האורות הללו.

ובעיקר, כפי מעשיו של האדם לשוב בתשובה שלימה לפני השי"ת בכל לבו ונפשו וכפי שהוא מתחרט על חטאיו ומקבל על עצמו קבלות טובות, כך הקב"ה פותח לו את הפתח להרגיש זאת והוא יצליח לשוב אל השי"ת, כמאמר הכתוב (מלאכי ג, ז) 'שובו אלי ואשובה אליכם', באם תשובו אלי אזי אשוב אליכם. וכדברי חז"ל (יומא ט"ז ע"א) הבא לטהר מסייעין אותו. דהיינו, רק כאשר האדם רוצה אזי הקב"ה מסייע לו. אבל צריך לרצות ולחפוץ באמת.

ולזאת, צריך כל אדם לידע, כי בימים אלו הזמן הוא מסוגל ביותר לשוב בתשובה ולהתקרב להשי"ת, כמו שאומר הכתוב (ישעיה נה, ו) 'דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב', ודרשו חז"ל (ראש השנה יח, א) אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, משום שאז 'קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת' (תהילים קמה, יח).

חז"ל אמרו (פסיקתא רבתי מו) כי אדם הראשון נברא ביום השישי לבריאת העולם והוא יום ראשון של ראש השנה. שכן ביום כ"ה באלול החל העולם להיבראות, והאדם נברא בראש השנה. זה שאנו אומרים בתפילת מוסף דראש השנה 'זה היום תחילת מעשיך וזכרון ליום ראשון', תחילת מעשיך בו נברא אדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה.

וכיצד נברא האדם, אומרים חז"ל (פרקי דר' אליעזר יא) כי הקב"ה צבר את עפרו של אדם מארבע כנפות הארץ מכל העולם, וכך ברא את האדם. כדי שאם ימות האדם באיזה מקום שהוא בעולם, לא תאמר לו האדמה אינך שייך לעפר שלי ותלך מכאן, אלא שבכל מקום בו ימות, הארץ תקלוט את עפרו והוא יוכל להיקבר בכל מקום בעולם.

ונראה בביאור הענין כולו בטוב טעם. הימים שקודמים לראש השנה הם ימי הבריאה, כמו שביארנו, משום שהעולם התחיל להיבראות ביום חמשה ועשרים לחודש אלול ועד לראש השנה, והוא נברא בעשרה מאמרות. ואז, לאחר ששת ימי הבריאה נברא אדם הראשון בראש השנה. ועוד באותו יום הוא חטא בחטא עץ הדעת, והקב"ה דן אותו באותו יום, וגם זיכה אותו ממיתה, כל זאת בזכות השבת שהמליצה טוב על האדם שלא להמיתו (פסיקתא רבתי מו).

וכך אמרה שבת קודש לפני הקב"ה, באם הקב"ה יהרג אותו ואת חוה עוד באותו יום, עוד קודם כניסת השבת, מי ישמור על שבת קודש, וכריז בעתיד כי הקב"ה ברא את העולם בששה ימים וינח ביום השביעי בשבת קודש. וכיצד בכלל הקב"ה יוכל למצוא לעצמו מנוחה ביום שבת קודש לאחר ששת ימי הבריאה, באם נזר הבריאה שהוא אדם הראשון ימות עוד קודם שבת, ואיזו מנוחה תהיה לו להקב"ה כאשר חסר לו את העיקר והוא אדם הראשון שהוא יציר כפיו, והוא חלק א-לוה ממעל שבו ה' נפח נשמת רוח חיים.

נמצא אפוא, כי הכל התרחש בראש השנה. באותו יום אדם הראשון נידון, ובאותו יום הקב"ה זיכה אותו כדי שיוכל לשמור על השבת. ובחסד ה' עליו גם עשה לו ולחוה אשתו בגדים, כתנות עור, לבל ילכו ערומים (בראשית ג, כא), דהיינו, שלא יהיו ערומים מהמצוות (בראשית רבה פר' יט, ו). ולכן נתן להם את השבת לשבות יחד עמו. נמצא שזכות השבת ששמר אדם הראשון אף היא שמרה עליו לנצח.

ואם כן, בזכות השבת שהגינה על אדם הראשון בראש השנה, זכה העולם לשני דברים עיקריים בכל שנה שנה. האחד, כי בראש השנה העולם נידון, והשני, כי כבר קודם ראש השנה מתנוצצים אורות הבריאה וכולם חוזרים בתשובה לפני יום הדין שהוא ראש השנה. ואמנם שני הדברים קשורים אהדד' בחדא מחתא.

ובביאור הדברים. מאחר ובימים אלו שקדמו לראש השנה נברא העולם בששת ימים, הרי שבכל שנה בימים אלו מתנוצצים ומאירים מחדש אורות הימים העילאיים של

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:25 | 6:40 | 6:34 | 6:44

מוצאי שבת 7:36 | 7:38 | 7:38 | 7:37

רבינו תם 8:16 | 8:15 | 8:15 | 8:15

הילולא
דצדיקיא

כז - רבי שר שלום
האדמו"ר מבעלז

כח - רבי יצחק
עקריש

כט - רבי שלמה
אמרליו

א - רבי יהודה עייאש

ב - רבי דוד רפפורט

ג - רבי יוסף ויטאל

ד - רבי אברהם
בן יחיאל

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מדוע הרב יהודה צדקה לא נזקק מעולם להלוואות?

ברכת ה' מובטחת לשומרי התורה והמצווה, כפי שמובא בפרשתנו "אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' א-להיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבת וברכך ה' א-בארכך אשר אתה בא שמה לרשתה" (דברים ל, טז).

כלום יודעים אנו להעריך את ברכתו של הבורא ברוך הוא? כלום יודעים אנו היאך יש לברך את מקור הברכה?

הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת 'פורת יוסף' שהנחיל רבות את הערך המיוחד של האיש היהודי המברך ומודה לא-להיו, היה רגיל לומר שיש הרבה מדינות בעולם, המבורכות בעושר חומרי, בממון ונכסים, אבל שפע של מזון ואוכל אין בהן וכל כך למה? מפני שאין מברכים שמה די ברכות. הברכה היא צינור השפע להמשיך ברכה!

ואף גם זאת נשמע מפיו בסוד שיש "למרות המשכורת החדושתית הדלה שהיתה מנת חלקי, לא נזקקתי מעולם להלוואות, בעוד ששכנים באו תכופות לבקש הלוואה בגמ"ח כדי להשלים את החסר להם. תופעה זו באה ללמדנו שהכל תלוי בברכה ששורה בממונך. אצלנו היה הכסף פשוט מתברך". בענוותנותו זקף את הדבר לזכותה של הרבנית ע"ה, עקרת הבית, שהיתה זהירה תמיד לברך ברכת המזון בכוונה מילה במילה, כמונה מרגליות.

בכל ברכותיו היה מברך בכבוד ראש, יודע למי הוא מברך, ומשמיע לאוזניו מה שמוציא מפיו. כאשר אי-מי בישיבת 'פורת יוסף' הגיש לו כוס תה, כדי שירוה את צמאונו, היה קודם כל מברך לאלוקיו על המשקה ולוגם ממנו. ורק לאחר מכן הודה גם לאיש שהביאו עבורו.

וכבר היה מעשה באחד מקרובי משפחתו, והוא כהן, שביקר פעם בבית רבינו והגישו לפניו כוס שתיה. אמר האיש תודה למי שהגיש את הכיבוד ואחר כך "שהכל" ושתה. העיר לו רבינו: "כלום רצונך שתפסיד את הכהונה?"

משלא הבין הלה מה כוונתו, עמד רבינו ופירש לו: מצינו בחז"ל (נדרים לב, ב) שביקש הקב"ה להוציא כהונה משם בן נח, שנאמר (בראשית יד, יח) "ומלכי צדק... והוא כהן לא-ל עליון", כיוון שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום - הוציא את הכהונה ממלכי צדק". דהיינו, בגלל שאמר "ברוך אברם וכו' וברך א-ל עליון" ולא להיפך נלקחה ממנו הכהונה.

"אף אתה, הפטיר, זכור שצריך קודם כל לברך לאלוקים, ורק לאחר מכן תגיד תודה לאדם.

היה רגיל להזכיר משמו של רבי ששון מרדכי משה זלה"ה בעל 'תהלה לדוד' (מגדולי רבני בגדאד לפני מאתיים וחמישים שנה) לדייק בכתוב: "ארוממך א-להי המלך ואברכה שמך לעולם ועד", שקודם כל יש לו לאדם לחשוב בגדלות הקב"ה ורוממותו, ולזכור לפני מי הוא עומד, ורק לאחר מכן יברך לשמו, ואם כך יעשה או אז יהיה ערך לברכתו והיא תישאר חלקו לעולם ועד.

מחזה מרהיב ומעורר לבבות נגלה לעיני הסובבים אותו בבית הכנסת "שאל צדקה" כשהיה מגיע - בימים שאומרים בהם "הלל": ראש חודש, שלוש רגלים, חנוכה - לפסוק "מה אשיב לדי' כל תגמולוהי עלי" וכל כולו מתרומם ומתנשא לגבהים מרוב כיסופים וערגות הנפש, להודות ולברך לאלוקים על כל גמוליו וחסדיו.

קורת רוח מקיום המצוות

באחת השנים בא לפניי יהודי וביקש שאברך אותו בזכות אבותיי הקדושים שיזכה לראות ברכה והצלחה בעסקיו.

היהודי הוסיף ואמר שהוא מקבל על עצמו שאם הקב"ה יסייע בידו להצליח במסחר מסוים שבו הוא חפץ להצליח, הוא יעביר אליי את המעשרות מאותו מסחר, תרומה עבור מוסדות התורה.

ברכתי את היהודי בזכות אבותיי הקדושים זיע"א ואמרתי לו שבזכות התרומה שהוא מנדב לתרום למוסדות התורה, הקב"ה יזכה אותו לראות ברכה בעסקיו.

בחסדי שמים כך היה. הקב"ה ברך אותו ואת עסקיו, והוא הצליח מאד באותו מסחר.

כיון שנתקיים חלקו הראשון של התנאי, פנה היהודי לקיים אף את חלקו השני, ובא למסור לידי את מעשר רווחיו מאותו המסחר, שהיווה סכום כסף נכבד מאד.

כל הדרך עד לביתי חשב היהודי ודמיין לעצמו את האושר והשמחה הרבה שיעלו על פניי כאשר הוא ייתן בידי את סכום הכסף הגדול עבור מוסדות

התורה, ומה מאד רבתה אכזבתו כשראה שאפילו חיוך קטן לא עלה על פניי בעת קבלת הכסף.

"רבי" הוא שאל אותי בפליאה, "כל הדרך דמיינתי לעצמי את החיוך הגדול שיעלה על פני הרב למראה תרומתי הגדולה, ואילו כעת אני רואה שפני הרב נותרו נינוחות ושלוות כמקודם. האם ישנה בעיה כלשהי עם הכסף שהבאתי לרב?"

"דע לך" השבתי ליהודי היקר, "שהדבר היחיד ממנו ניתן לחייך ולשמוח מכל הלב - הוא לימוד התורה וקיום מצוותיה. בעולם הזה כסף בא וכסף הולך, היום ממון האדם קיים ומחר איננו.

אולם התורה והמצוות הם נצחיים, ועומדים לזכותו של האדם לעדי עד ולנצח נצחים, מסיבה זו אינני מתרגש מתרומות כספיות, הגם שהן חשובות מאד לקיום מוסדות התורה. לעומת זאת, כאשר אני מבחין ביהודי שמתחזק בעבודת ה' שלו ובקיום המצוות - מעשיו גורמים לי קורת רוח מרובה, הרבה יותר מכל תרומה שיתרום למוסדות התורה!"

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "שוש אישי בה" (ישעיה סא)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא הפטרה השביעית והאחרונה משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל מהשבת שלאחר תשעה באב.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

אולי זו טעות אנוש?

חנווני המחזיר ללקוח פחות עודף מהמגיע לו, או שהוא מחייב אותו בתשלום עבור מצרך שהלקוח לא רכש, אסור להסיק מכך שהחנווני אינו הגון או שהוא רשולן. יש תלות זאת בטעות אנוש.

אכן אם הדברים מתרחשים לעיתים קרובות, יש להביאם לתשומת לב החנווני ולהודיע שאם ימשיכו, לא יהיה מנוס מגלותם לקהל קונו. אם בכל זאת לא חל שינוי במצב, כי אז חייבים להזהיר את הקונים כי יבדקו היטב את העודף שהם מקבלים ואת חשבונות הקניה שלהם.

אסור לרמוז שבעל העסק בלתי הגון, גם אם יש יסוד לחשש זה, היות ומספיק שהקונים יחשבו שהוא רשולן (או מתקשה בחשבון) כדי לנקוט באמצעי הזהירות הדרושים.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

עשרת ימי תשובה

"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' א-להיכם"
(דברים כט, ט)

כתב בזוהר הקדוש (פרשת פנחס רלא, ב) "אתם ניצבים היום, זה ראש השנה". כי תיבת "היום" מרמזת ליום הדין בו כל באי עולם עומדים נצבים לפני ה' מן הקטן ועד הגדול, מחכים ומצפים מה יצא בגזר דינם. ביום הדין כל יצורי עולם עוברים לפניו יתברך כבני מרון, ואף על פי כן אנחנו סומכים על ה' יתברך ובוטחים בו שנוצח בדין.

הסיבה שאנו בוטחים שהקב"ה ידון אותנו לחיים ולשלום, היא משום שביום הדין הקב"ה מכסה על המקטרגים והמטטינים ואינו מקשיב להם, כמו שנאמר (תהילים פא, ד-ה) "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו. כי חוק לישראל הוא משפט לאלוהי יעקב". זאת ועוד, הקב"ה ציווה אותנו לחגוג יום זה ולהיות שמחים בו, כי יכולים אנו להיות בטוחים שייצא דינינו לטובה.

בימים מיוחדים אלו בין כסה לעשור הקב"ה נמצא בקרבה יתרה עם בניו, והדבר דומה לעבד המלך שדרכו לדבר עם המלך באמצעות המשנה למלך, אולם יש יום אחד בו המלך בכבודו ובעצמו ניגש את העבד וממתין שיבקש ממנו כל מה שיחפוץ.

כל השנה האדם מתפלל וצועק אל ה', אולם מי יודע אם הוא ראוי שתפילתו תתקבל, ואף אם ראוי מי יודע אם אכן ייענה מן השמים. אבל בימים המיוחדים הללו, הם ימים מסוגלים עד מאד, כי כשם שאנו עומדים נצבים לפני ה', אף הקב"ה ניצב עלינו לשמוע ברחמי לקול תחנונינו.

זהו הוא שנאמר "אתם נצבים היום", 'אתם' אותיות 'אמת', כי כאשר האדם קורא אל ה' באמת, הוא מבקש סליחה ומחילה מה', ומקבל עליו מכאן ולהבא לשפר מעשיו באמת ובתמים, הרי הוא בבחינת "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" (תהילים קמה, יח), והקב"ה בוודאי ייענה לתפילותיו ובקשותיו.

אם האדם אכן שב בתשובה שלימה בימים הללו שבהם הקב"ה קרוב לכל קוראיו, וחש שהוא עומד ניצב לפני ה', אין לו סיבה לפחד מן השטן, למרות שבידי שטן ראיות ממעשינו הרעים בעבר שנעשו על אף שהבטחנו להשתפר, וכבר עדות בידו שלא תמיד אנו מקיימים את אשר אנו מבטיחים, או שמלכתחילה אין בדעתנו לקיים את אשר הבטחנו, וכל קבלתנו לעתיד מוטלת בספק, עם כל זאת הקב"ה אינו שועה לדברי השטן, ומכסה על דבריו וקטרוגיו בימים אלו.

בראש השנה בכוח האדם לתקן את כל התפילות שלא התפלל כראוי במשך כל השנה כולה. ומשום כך בראש השנה אנו ממליכים את הבורא יתברך עלינו, כי מאחר ובמשך כל השנה כולה לא התקשרנו אל הבורא כדבעי על ידי התפילה, בראש השנה מתקנים אנו את כל המלכויות שלא התכוונו בהם כראוי בתפילות לאורך כל השנה כולה.

שבת שבתון

א. מותר לשתול ולנטוע בשביעית פירות או ירקות בתוך בריכת מים כשאין שם שום תערובת של עפר כלל [בשיטת הידרופוניקס, שבה מניחים זרעים על רשתות שמתחתם יש מים המהולים בחומרי מזון הדרושים לצומח], שלא אסרה תורה אלא זריעה כדרכה בעפר שיש עליו תורת קרקע, אבל זריעה במים בלבד אין עליה תורת שדה ולא תורת ארץ.

ב. כך למשל מותר להניח בשנת השמיטה גרעין של אבוקדו לתוך צנצנת עם מים בלבד. וכן מותר לתת גרעיני חומס לתוך צמר גפן ולהניחם בצנצנת מים, ואין בזה איסור זריעה, אף שגרעינים אלה מוציאים ענפים.

ג. מותר להניח פרחים תלושים בתוך עציץ מלא מים בשנת השמיטה, גם פרחים ושושנים סגורים, שעל ידי נתינתם במים יפתחו. ויש אומרים שאם הפרחים יוצאים מן העציץ, צריך להעמידם על גבי דבר המפסיק בין העציץ לבין האדמה. ואפילו מרצפות שלנו מועילות בזה.

פניני הפרשה

התרשמות לא חיובית

"ותראו את שקוציהם ואת גלוליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם"
(דברים כט, טז)

גילולי העובדי כוכבים אין בהם ולא כלום, ואם כך אין נפקא מינא בין אם הם מכסף או מזהב, מעץ או מאבן, ומדוע אפוא מפרט הכתוב את חומרי הגלם שמהם נעשו הפסלים?

אכן, מבאר רבי שלמה צדוק שליט"א, הוצרכה התורה לכתוב גם כסף וגם זהב, גם עץ וגם אבן - כדי לרמוז שאפילו רק להתפעל ולהתרשם משפע הכסף והזהב שעליהם או ממעשי אומנות שבהם, הרי שהדבר אסור בתכלית.

וכל כך למה?

מכיוון שהפניית המחשבה והרהור בעניינם, עשוי להביא לידי טעות, וגם נרמז בזה שכסף וזהב וההצלחה אשר עמם הוא המביא לטעות אחר שיקוציהם וגילוליהם.

ככל שמתקרבים - מבינים

"ואתה תשוב ושמעת בקול ה'" (דברים ל, ה)

מכיוון שכבר נאמר לעיל "ושבת עד ה' א-להיך", משמע שכעת כבר עשו תשובה, ולשם מה חזר ואמר הכתוב "ואתה תשוב"?

פירש הרה"ק רבי שלמה מרדומסק זצ"ל בספר "תפארת שלמה", שהרי לפני התשובה עדיין האדם אינו יודע כמה גדול חטאו, לפי שהוא רחוק מהשי"ת ושקוע ביוון החטא. רק לאחר שעשה תשובה ונתקרב אל השי"ת, הריהו מתחיל להבין מה גדול הוא הפגם אשר פגם בחטאו ולכן אינו מסתפק בתשובה הראשונה אלא חוזר בתשובה מחדש.

וכן הלאה. ככל שהוא מרבה לשוב בתשובה ולהתקרב אל השי"ת, כך הוא בא יותר ויותר לידי הבנה שמעתה עליו לשוב בתשובה שלימה לפניו.

ראש השנה זה לא רק ניגונים

ראש השנה הוא זמן שבו צריכים להתקדם במשהו, לקבל על עצמנו איזו שהיא קבלה, לא להסתפק בדברים שוליים.

המגיד מדובנא המשיל על כך משל נפלא, כפי שמובא בספר 'דורש טוב': למלך אחד היה בן יחיד, מפונק ביותר. ציוניו בלימודים היו נמוכים, וגם התנהגותו לא היתה כשורה, בכל זאת אהב אותו אביו בהיותו בנו יחידו.

באו חכמי המלך וטענו לפניו: "אדוננו המלך, אם רוצה אתה שכן זה ישב על כיסאך בבוא היום, יש לך רק עצה אחת - שלח אותו ללמוד מקצוע מקום כל שהוא, אולי יתפוס את עצמו. אם לא תעשה זאת כעת - אחר כך יהיה מאוחר מדי".

הבין המלך כי בנו נמצא בתהליך של הדרדרות, ואם רצונו להציל אותו - מוכרח הוא לעשות זאת, למרות הקושי, ושמע לעצתם. באמצע הלילה השקה את הבן משקה חריף, וכשישן ולא הרגיש כלום לקח מרכבה, הכניס אותו פנימה ונסע איתו לקצה המדינה, כשהוא עצמו לבוש בבגדי מלכותו. בשש בבוקר הגיעו לעיר רחוקה ושם ראו שלט: "חייט - מקבל תיקונים והזמנות לבגדים חדשים".

המתין המלך עד הבוקר ואז דפק על דלתו של החייט. לשמע הנקישות פותח החייט ונדהם: "אדוני המלך, במה זכיתי לביקור שלך?"

"יש לי בן יחיד. אני רוצה שתלמד אותו להיות חייט".

צחק החייט: "מה חטאתי? מה עווייתי? המלך עושה ממני צחוק... מי שמע על דבר כזה, בן המלך יהיה חייט?"

"איך תרצה שאלמד אותו על רגל אחת? זה לוקח שנה!"

"שנה לוקח ללמוד לתפור?" תמה המלך.

"כן"

"וכמה עלי לשלם?"

"אדוני המלך יקבל אותו מחיר כמו לכולם. אלף רובל לשנה, וזה כולל כלכלה, דיור - הכל באלף רובלים". ביחס למלך, מחיר כזה הוא כמו עשר אגורות בעינינו. הוציא את הכסף מכיסו ועמד לשלם, אבל החייט עצר אותו.

"לא! איני לוקח כסף מראש. אחרי שלושה חודשים אשלח לך תעודת שלישי ראשון - ואתה תשלח לי שלוש מאות שלושים ושלושה רובל. בשלישי השני עוד שלוש מאות שלושים ושלושה רובל, ובסוף

השנה את היתרה - שלוש מאות שלושים וארבעה רובל. אחר כך אתה יכול לבוא ולקחת את בנך".

שומע המלך ומסכים. מוודא שהחייט יתנהג יפה אל הבן, והולך.

קם הבן מהשינה בשמונה בבוקר ומוציא את עצמו בבית החייט. עד מהרה מודיע לו החייט: "אתה הולך לעבוד עם כל הנערים פה!"

"אני בן מלך. אני לא עושה כלום!" מתמרד הבן.

"אתה בן מלך? היית בן מלך. היום אתה אצלי בבית ואתה עובד כמו כולם. לא עובד - אין אוכל!" אין אוכל - הוא לא מוכן לעבוד. עד הערב שבת רעב, למחרת בבוקר הבין שהוא שבו ואין לו ברירה, ניגש לפס הייצור והתחיל לעבוד.

חלפו שלושה חודשים, והמלך מקבל מכתב מהחייט: "הבן שלך סיים את השלישי הראשון בהצטיינות. ציון מאה. שלח לי שלוש מאות שלושים ושלושה רובלים".

מסתכל המלך ואינו מאמין: מאה? שלישי ראשון בהצטיינות?

המלך בא למלכה ואומר: "סוף כל סוף מצאתי מישהו שיחנך את הילד שלי... במקום שלוש מאות שלושים ושלושה אני שולח לו שבע מאות".

"שלח לו כפי שסיכמתם - יעצה המלכה - בהמשך תמיד תוכל להוסיף".

בסוף השלישי השני שוב התקבלה תעודה בארמון: הבן סיים את השלישי השני בהצטיינות, יותר משאר התלמידים. ציונו: מאה פלוס.

לוקח המלך את ממחטתו, מוריד דמעות כמים. סוף כל סוף מישהו מצליח לחנך את הבן, את הילד שלו...

בקוצר רוח הוא מחכה לסוף השנה, לשובו של הבן. אלא שסוף השנה מגיע - ושום מכתב אינו מתקבל. הוא מחכה עוד שלושה חודשים ואין שום מכתב. שנה וחצי חולפות - ומהחייט לא מגיע שום אות חיים.

טלפונים לא היו, וכשגברה הדאגה החליט המלך לנסוע לראות מה שלום בנו, עלה על מרכבתו ונסע כל הלילה, הגיע לביתו של החייט ושאל אותו: "למה לא שלחת לי את התעודה של השלישי השלישי? מה שלום הבן שלי?"

"הבן שלך? מגיב החייט. אדוני המלך! אתה רואה את השיש כאן? את השיש אני אצליח ללמד תפירה ולא את הבן שלך! אתה רואה כאן את הפלדה? את הפלדה אפשר ללמד תפירה - ולא את הבן שלך! חצי שנה אני מנסה להסביר לו איך מכניסים חוט בתוך מחט. המחט נשברת, החוט נקרע, האצבע נדקרת - והוא לא תופס! ראש אטום! בחיים שלי לא ראיתי כזה קשה הבנה כמו הבן שלך! הוא לא יודע להשחיל אפילו חוט פשוט במחט פשוטה. עשרים מחטים כבר נשברו, החוט נגמר - והוא עדיין לא יודע!"

"סליחה? - מתפלא המלך - כשכתבת שאת

השלישי הראשון הוא סיים בהצטיינות, חשבתי שהוא יהיה חייט עולמי. בשלישי השני כשכתבת שהוא סיים בהצטיינות יותר מכל התלמידים, אמרתי: בודאי יהיה חייט מדופלם, אולי אפילו חייט של המלך. עכשיו אתה אומר לי שהוא לא יודע להכניס חוט למחט. מה הוא כן יודע? מה כן הצלחת ללמד אותו בשני השלישים הראשונים? במה הוא הצטיין?"

נענה החייט ואמר: "אדוני המלך, מיד אסביר לך את שיטת הלימוד אצלי. יש לי שיטה שהוכיחה את עצמה. חייט נוהג לשבת כל היום בבית ולהשתעמם [פעם לא היו אמצעי תקשורת]. מה יעשה החייט כדי שיהיה לו חשק לתפור, ולא יתבלבל ובחוסר ריכוז יגזור במקום הלא נכון? מנגן לעצמו ניגונים ערבים. לכן, בשלישי הראשון של השנה אני מלמד את התלמידים את כל הניגונים של הימים הנוראים. ככה הוא יושב, וכשהוא תופר הוא מזמר 'אדון הסליחות, בוחן לבבות...', ויש לו חשק לתפור".

"בשלישי השני אני לוקח בד של חליפה, מצייר עם גיר את המקום שצריך לקרוע, והתלמידים צריכים לקרוע במומחיות לפי הסימן שלי. הבן שלך הצטיין במיוחד בשלישי השני, אדוני המלך, אינך יודע איך הוא קרוע. על ימין ועל שמאל... תוך שתי דקות הכל קרוע, הוא קרוע גם במקום שלא סימנתי. הוא אלוף בקריעה..."

"בשלישי השלישי אני לוקח את החוט ומנסה להסביר להם איך לתפור. וכאן, מה אומר לך, הוא לא תפס כלום!"

שמע המלך את הדברים ואמר: "חייט, חייט! האם שלחתי את בני כדי שתלמד אותו ניגונים של הימים הנוראים? כלום צריך אני שתלמד אותו לקרוע בדים? בבית שלי הוא כבר התמחה בקריעה... היה קרוע ב'מומחיות' שטיחים, קרוע וילונות... שלחתי אותו כדי שתלמד אותו משהו קטן לתפור, משהו קטן לתקן - אם את זה לא לימדת אותו מה כן לימדת אותו?"

הניח המלך את ראשו בין ברכיו ופרץ בבכי: "איזה בן לא-יוצלה יש לי? ניגונים הוא יודע, לקרוע הוא יודע, אבל אם לתפור אינו יודע, ואפילו לא משהו קטן, מה שווה הכל?"

והנמשל - אומר המגיד מדובנא - נוקב ויורד עד התהום: מגיע ראש השנה, ואנו מנגנים את הניגונים של הימים הנוראים. אבל ראש השנה זה לא ניגונים. יש כאלו שמנסים לחתוך תפוחים ולטובלם בדבש, אבל ראש השנה גם לא נועד לחתוך תפוחים...

ראש השנה הוא זמן שבו צריכים להתקדם במשהו, לעשות משהו, אפילו קטן. אם את זה אהנו לא עושים - מה כן עשינו?!

הקב"ה מבקש: שובו אלי, עשו פסיעה אחת קדימה